

ปีที่ 30 ฉบับ 10284 วันศุกร์ที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 หน้า 27

สุดยอดเพจ 'วิทยสนุกรอบตัว'

• บุขกร กุ๊เส

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่รอบตัว ถูกนำเสนอในรูปแบบของอินโฟกราฟฟิก ให้ง่ายต่อการเข้าใจผ่านเฟซบุ๊ก "วิทยสนุก รอบตัว" เผยแพร่ความรู้แก่ทุกเพศวัย สร้าง ยอดแฟนเพจได้แล้ว 1.2 แสนคนในเวลา 2 ปี

"คอนเซ็ปต์ของเราคือ นำวิทยาศาสตร์ ที่อยู่รอบตัว เช่น ทำไมท้องฟ้า น้ำทะเลถึงเป็น สีฟ้า เรื่องผายลม ไอตินิกลิ่นฝน พิสิกส์ของ มวยไทย ซึ่งไม่มีในตำราเรียนวิทยาศาสตร์ มานำเสนอให้เข้าใจง่าย กระตุ้นให้คนไทย โดยเยาวชนคนรุ่นใหม่ตื่นตัวกับวิทยาศาสตร์ มากขึ้น" วัระชัย สิริพันธ์วรภรณ์ ผู้ดูแลเบื้องหลัง เพจ วิทยสนุกรอบตัว กล่าว

ความรู้บอกตำราเรียน

วัระชัย เป็นทั้งนักวิจัยและอาจารย์วิชา พิสิกส์ ร่วมกับ ดร.พลังพล คงเสรี คณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และลูกศิษย์ ที่อยู่ระหว่างศึกษาระดับปริญญาโทใน ต่างประเทศ ทำโครงการจิตอาสาในรูปแบบการ ให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ผ่านสื่อออนไลน์

"แรงบันดาลใจการทำเพจวิทยสนุก รอบตัว เกิดจากตัวผม เพื่อนและลูกศิษย์ อยากทำงานจิตอาสากลับคืนให้กับสังคม แต่ ด้วยอายุ ภารกิจงานประจำและครอบครัว จึงไม่สามารถจะออกไปปลุกป่า ตรงไหน ตรงนี้ หรือไปสอนเด็กชาวตอย จึงคิดว่า เฟซบุ๊กจะเป็นทางออก เพราะหลายครั้งที่ เราอ่านเฟซบุ๊กจะพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่ จะเป็นเรื่องในวงการบินแหิง ขณะที่เนื้อหา ที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่มีข้อมูลจริงๆ ยังมีน้อย ประกอบว่ามักมีเสียงบ่นอยู่เรื่อยๆ ว่า การ ศึกษาไทยแยขนาดนั้นแยขนาดนี้ วิทยาศาสตร์ ไทยแยขนาดนี้ จึงอยากจะทำอะไรให้สังคม บ้าง แทนที่จะบ่น ตำว่า แยๆ โดยไม่ลงมือ ทำอะไร"

วิธีการนำเสนอของเพจ "วิทยสนุก รอบตัว" ก็คือ หยิบเอาเรื่องราวต่างๆ รอบตัว ในมุมมองของวิทยาศาสตร์ มานำเสนอให้ เข้าใจง่ายในรูปแบบของอินโฟกราฟฟิก อาทิ กลิ่นฝน เป็นกลิ่นของก๊าซไอโซนที่เกิดจาก ก๊าซออกซิเจนที่ถูกกระตุ้นด้วยพลังงาน จากฟ้าแลบหรือฟ้าผ่า ส่วนไอตินิกลิ่น

ของดิน แต่เป็นสารประกอบอินทรีย์ ซึ่ง ถูกปล่อยมาพร้อมกับการสร้างสปอร์ของ แบคทีเรียในดิน

นิ้วเหี่ยวเมื่อแช่น้ำนานๆ หลายคนเชื่อ ผิดๆ ว่า เป็นเพราะน้ำจะซึมเข้าไปในผิวหนัง ทำให้ชั้นหนังกำพร้าบวมน้ำเกิดเป็นริ้วๆ แต่ความจริงคือเป็นกระบวนการปรับตัว เพื่อให้สามารถหยิบจับสิ่งของเมื่อนิ้วเปียก ได้ดีขึ้น น้ำตมกระตูดกร่อยเพราะความร้อน ทำให้โปรตีนในกระดูกเสียสภาพกรดอะมิโน ถูกปล่อยออกมาหนึ่งในนั้นคือกรดกลูตามิก ที่มาจับตัวกับต่อมรับรสบนลิ้นทำให้เกิด รสชาติกร่อย

ทุกข้อมูลที่นำเสนอผ่านการคิดออกแบบ ไม่ได้นำข้อมูลหรือรูปภาพจากภายนอกมา ตัดแปะ จึงได้เนื้อหาที่มาจากองค์ความรู้ของ ทีมงาน และผู้ที่เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ จาก การหาข้อมูลจากงานวิจัยต่างๆ มานำเสนอ เช่น เรื่องทำไมนิ้วเหี่ยวหรือเรื่องการเลิกสูบ บุหรี่มีงานวิจัยล่าสุดออกมายืนยันว่า การ หยุดสูบบุหรี่แบบหักดิบนั้นดีที่สุดในต้น

ปรากฏว่า 2 ปีที่ผ่านมาหลังเปิด "วิทยสนุก รอบตัว" จากเดิมมีผู้กดไลค์ไม่ก็คน ชัยขึ้น มาเป็น 1.2 แสนคน ถือว่า ประสบความ สำเร็จพอสมควรสำหรับเพจที่ให้ความรู้ ไม่ใช่เพจบันเทิง

ปูพื้นฐานวิทยาศาสตร์

สำหรับความถี่ในการโพสต์ช่วงแรก 10 วัน 1 โพสต์ เพื่อให้มีอะไรใหม่เกิดขึ้น หรือปัจจุบันมีเนื้อหาเยอะระหว่างนั้น อาจนำเรื่องที่เคยทำแล้วมาโพสต์ซ้ำ คล้ายกับการเปิดเพลงเก่าให้คนฟัง โดย 3 แอดมินทำหน้าที่เสมือนเป็นดีเจ ค่อยเปิดเพลง ไม่จำเป็นต้องทำเพลงใหม่ออกมาทุกวัน แต่นำเพลงเก่ามาเปิดเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหว

โดยรวมแล้วจะมีโพสต์เนื้อหาใหม่ทุกๆ 7-10 วัน ระหว่างนั้นก็นำโพสต์เก่ามาลง เพราะข้อมูลความรู้วันนี้ พรุ่งนี้มะรืนนี้ ก็ยังเหมือนเดิมไม่ได้เปลี่ยนแปลง แต่ในอนาคตจะพยายามสร้างโพสต์ใหม่เร็วขึ้นหรือ 5 วันครั้ง เพื่อให้มีเนื้อหาใหม่มาอัพเดทมากขึ้น

“ช่วงแรกไม่ได้รับการสนับสนุนใดๆ ใช้เงินในกระเป๋าตัวเองทำกัน ซื้อคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ต่างๆ เพราะเราต้องการทำเสมือนกับเป็นจิตอาสาอีกรูปแบบหนึ่ง แต่เมื่อเร็วๆ นี้ ทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ให้การสนับสนุน ทำให้การโพสต์มีความถี่มากขึ้น อาจจะต้องหาทีมงานเพิ่ม เพราะต้องใช้เวลาว่างจากการทำงานมาผลิตเนื้อหา”

แต่อย่างไรก็ตาม วีระชัย กล่าวว่า วิธีการคิดและรูปแบบการนำเสนอที่ยืดหยุ่นกว่าเดิมคือ อนุญาตให้ทุกคนนำไปใช้ได้ฟรีแต่ห้ามนำไปใช้เพื่อทางการค้า เช่น ครูในโรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้ หรือจะแชร์ต่อก็ได้

ทั้งนี้ เนื่องจากเป้าหมายของเพจวิทย์สนุกรอบตัว เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอนให้เด็กที่ไม่มีเงินมากพอซื้อหนังสือแปลหรือตำราต่างประเทศเล่มละ 2,000 บาท สามารถเข้าถึงสื่อวิทยาศาสตร์ที่สวยงามและเข้าถึงได้ง่ายได้

ป็นความรู้สู่เด็กอาเซียน

วีระชัย ระบุว่า ความท้าทายของการทำเพจในสเต็ปต่อไปคือ ทำอย่างไรให้คนทั้งประเทศสนใจใฝ่รู้เรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ ผ่านทางเพจ “วิทย์สนุกรอบตัว” จากนั้นอาจขยายสู่ต่างประเทศ หรือแปลเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น กัมพูชา ลาว เวียดนาม

ส่วนอนาคตจะต่อยอดเป็นหนังสือรวมเล่มเพื่อแจกตามสถานศึกษาต่างๆ โดยมีสปอนเซอร์เข้ามาสนับสนุนเพื่อให้ความรู้กับทุกเพศวัยในทุกพื้นที่แม้จะห่างไกล

“ผมและทีมงานอยากให้คนไทยสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น อาจไม่เท่ากับเพจบันเทิงที่มียอดไลค์เป็นล้าน เป้าหมายการทำเพจทำแล้วผมสบายใจและมีความสุข เพราะถ้านักศึกษาไทยมีความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ไม่แข็งแรง อินโนเวชั่นที่เห็นตามเวทีประกวดต่างๆ ก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นในอนาคต เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผมอยากปลูกฝังให้กับเด็กๆ

ยิ่งเด็กมาใช้และได้ประโยชน์จากเพจนี้มากเท่าไร นั่นคือความสุขที่ผมและทีมงานได้รับ ไม่สามารถตีค่าเป็นเม็ดเงิน ผมจึงไม่สนใจเรื่องผลตอบแทนที่จะได้รับการทำงานนี้ แต่อยากให้เพจสามารถเดินต่อไปได้อย่างยั่งยืนก็เพื่อเด็กไทยเท่านั้น” ผู้ก่อตั้งเพจวิทย์สนุกรอบตัวกล่าว